

[Inger Merete Nordentoft.]

af de skoler, der får tilskud efter friskoleloven, er en påfaldende afgang efter 5. klasse til eksamensmellemskolerne, idet jeg mener, at man, hvis det er tilfældet, må overveje, hvad man kan gøre for at ændre dette forhold. Det er imod lovens hensigt. De forældre, der ønsker deres børn i en friskole, må være indstillet på, at deres børn må gå i denne skole i børnenes undervisningspligtige alder, og så må forældrekredsen, når børnenes skoletid i friskolen er endt, finde muligheder for en overgang til en eventuel eksamensskole, såfremt de ønsker, at deres børn skal passere en offentlig eksamen; men der bør ikke kunne ske overgang til eksamensskole midt i friskolen.

Med disse få bemærkninger skal jeg tilsige mit partis medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Flere af de ærede ordførere har givet udtryk for deres forståelse, man kan vist godt sige deres kærlighed til den danske friskole, og det er sket på en så rigtig måde, at det har glædet mig meget. Jeg vil derfor ikke i ord fortsætte med disse toner. Jeg mener desuden, at jeg har gjort det samme i gerning ved at fremsætte dette forbedrende lovforslag. Ikke mindst er det en forbedring og en hjælp, som friskolerne har ønsket, at man har slået hul på det 80 pct.s tag i den forstand, at den sum, i år 186 000 kr., som bliver til rest af rådighedssummerne, anvendes til fordeling mellem de skoler, der ikke har fået det 80 pct.s tilskud. Dette sidste resultat er jeg jo ikke kommet fuldstændig gratis til. Det er klart, at når en sådan økonomisk foranstaltning skal gennemføres, må der forhandles med de bevillende myndigheder og med finansministeriet derom; det er også sket, og det er en af grundene til, at det har trukket noget længe ud med fremsættelsen af dette lovforslag. Både det ærede medlem hr. Bomholt og det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har overfor mig erklæret, at jeg burde have fremsat lovforslaget på et tidligere tidspunkt, og at jeg var noget sent på færde med det. Må jeg dertil sige, at vi har ført en række indgående drøftelser med repræsentanter for friskolerne, for at de for alvor kunne få lov til at fremlægge deres ønsker for os, således at vi kunne tage hensyn dertil. Disse drøftelser har taget lang

tid, og derefter har forhandlingerne med finansministeriet taget nogen tid, så jeg fristes ærlig talt til at sige, at disse bebrejdelser tager jeg mig let. Jeg tror også, at de i nogen grad er præget af hele den politiske situation, hvori vi befinder os. Jeg håber, at vi nu må kunne bringe sagen i orden i indeværende samling, da jeg ikke synes, der er så forfærdelig meget at tale om; det nærer jeg i alt fald et stort ønske om.

Det ærede medlem hr. Bomholt nævnte, at det i lovforslaget er foreslået, at ordene „er godkendt...“ i § 3, stk. 2, 2. afsnit, skal udgå. Forholdet er det, at der ikke nu kræves nogen forhåndsgodkendelse af en friskole; en friskole oprettes, anmeldes til skolekommissionen o. s. v., og når den anerkendes som tilskudsberettiget og får sit tilskud, er den jo levedygtig; derfor har man ment, at dette par linier burde udgå.

Det ærede medlem nævnte endvidere bestemmelsen om tilsynet med kristendomsundervisningen; denne bestemmelse er ganske simpelt udgået af den grund, at den var overflødig. Ansvarret behøver ikke at ligge hos et sådant obligatorisk tilsyn; i de skoler, det her drejer sig om, ligger det bedst hos selve skolekredsen.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) talte om statstilskuddet, som blev udbetalt så sent, hvad der er til gene for skolerne, og det ærede medlem ønskede, at jeg skulle give klar besked overfor offentligheden om, hvordan det egentlig forholder sig dermed, om der er enkelte skoler, der bringer deres regnskaber for sent ind, eller det er ministeriets ansvar. Jeg vil herpå foreløbig svare, at hele tilskudsordningen er meget besværlig, tildels også noget indviklet. I løbet af sommeren indsamler man oplysninger og tal fra folkeskolen for derved at komme frem til de tal, som skål lægges til grund for tilskuddene; og derefter finder der en større korrespondance sted med de enkelte skoler. Forsinkelsen i år hænger altså sammen med, at vi også har ført disse forhandlinger i ministeriet; men jeg skal nu prøve på at trænge til bunds i dette forhold, der er af en mere praktisk natur, og som jeg derfor ikke har indgående kendskab til. Jeg skal senere enten i udvalget eller ved anden behandling i enkeltheder gøre rede for, hvordan sagen forholder sig.

På det ærede medlem fru Inger Merete Nordentofts spørgsmål om de tysksprogede skoler skal jeg svare, at der, såvidt jeg ved,